

ACOMPANYAMENT A LES FAMÍLIES

Formació inicial dels Equips
d'Atenció Primerenca.

Marga Matamalas Batle

Enfocament del model pedagògic dels EAP

El model pedagògic dels equips d'atenció primerenca, proposa un enfocament **centrat en la família**, sensible al context vital i emocional de cada infant i el seu entorn. Posa en **valor el paper** de les famílies, com a **agents actius** en el desenvolupament infantil, promovent un **acompanyament respectuós, col·laboratiu** i sostingut en una **escolta** profunda de les seves vivències.

ACOMPANYAMENT DE L'EAP

OBJECTIUS

- Protegir la infància.
- Fomentar benestar i salut individual i col·lectiva.
- Fomentar criança compartida.
- Xarxa de suport comunitària.
- Enfortir la relació família-escola.
- Fomentar competències parentals/marentals.
- Promoure inclusió
- Aprofitar les rutines diàries com a oportunitats d'aprenentatge.

LES FAMÍLIES: necessitats detectades

- ◉ Diversificació de models i maneres de criar.
- ◉ Redefinició dels rols de gènere i revisió d'estereotips.
- ◉ Integració de la diversitat de models familiars.
- ◉ Desconcert educatiu i manca de criança compartida / “tribu”.
- ◉ La inclusió de totes les figures en la cura
- ◉ Condicions i circumstàncies diverses: oportunitats, mancances i vulnerabilitats.
- ◉ Vinculacions i estils d'aferrament.

RELACIÓ FAMÍLIA-ESCOLA

- Transparència en la informació i comunicació regular per diferents vies: correu electrònic, web escoleta, taulells a les entrades, grup whatsapp de difusió, etc...
- Entrades i sortides. Comunicació de manera quotidiana i fluida.
- Obertura de l'escoleta a les famílies: habilitar espais i facilitar la participació d'aquestes en propostes de centre i aula.
- Protagonisme de les famílies en activitats específiques: cafè tertúlia, ús de les instal·lacions per trobades de grups de famílies, etc..
- Protagonisme de les famílies en la presa de decisions organitzatives i educatives de l'escoleta.

MIRADA CAP A LA FAMÍLIA

Agents de
canvi

Entorn
educatiu
principal

Fortaleses

EVITAR:

- Jutjar
- Responsabilitzar
- Accelerar els processos
- Quedar-nos només amb l'avaluació

ACOMPANYAMENT DE L'EAP

COM??

- Definició de professionals
 - Donar-nos a conèixer
 - Referents clars: Adaptar-nos a la família
- Flexibilitat
- Cuidar la primera entrevista
- Definició de la informació rellevant
- Paper de la família en l'avaluació i pla d'acompanyament conjunt
- Acompanyament en moments sensibles

ACOMPANYAMENT DE L'EAP

ESTRATÈGIES CLAU DE L'ACOMPANYAMENT

Actituds i d'habilitats dels professionals

- ESCOLTA ACTIVA i VALIDACIÓ EMOCIONAL:
 - Comprendre les necessitats, pors i expectatives de la família.
 - Validar emocions, preocupacions, i relats de vida.
 - Generar confiança des de la presència empàtica i sense judici.
 - Crear espai segur i de confiança.

ACOMPANYAMENT DE L'EAP

ESTRATÈGIES CLAU DE L'ACOMPANYAMENT

Actituds i d'habilitats dels professionals

- RESPECTE I CORRESPONSABILITAT

- Reconèixer el saber de les famílies sobre els seus/seves fills/es.
- Adaptar els ritmes i maneres d'acompanyar a la seva realitat.
- Promoure la presa de decisions compartides.
(atenció: no anar d'expertes en el seu fill, sí formades en la infància, en evolutiva,...).

ACOMPANYAMENT DE L'EAP

ESTRATÈGIES CLAU DE L'ACOMPANYAMENT

Actituds i d'habilitats dels professionals

- AFECTIVITAT CONSCIENT

- Ser conscient d'allò que un sent, entendre'n l'origen i significats, i actuar de forma equilibrada i empàtica, sense deixar-se endur automàticament per reaccions impulsives.

- COMUNICACIÓ

- Escolta activa dels membres de la família.
- Comunicació assertiva i ajustada
- Resoldre conflictes o diferències amb respecte i cercant solucions o vies de mediació.

ACOMPANYAMENT DE L'EAP

PRIMER ENTREVISTA

- En contextos naturals: escola o casa.
- Sempre que sigui possible, després d'una primera trobada amb la tutora. Participació de la tutora.

ENTREVISTA INICIAL/ANAMNESI

Entrevistador/a:
Data i lloc:
Persona/es present/s:
Deriva el cas:
Informes aportats:

1.- DADES D'IDENTIFICACIÓ

● Del nin/a:

Nom i llinatges:
Data de naixement: Lloc de naixement:
Domicili:
Telèfons: Codi:

● Pare:

Nom i llinatges:
Data de naixement: Lloc de naixement:
Nivell estudis: Professió i lloc de treball:
Horari de feina: Situació laboral:

● Mare:

Nom i llinatges:
Data de naixement: Lloc de naixement:
Nivell estudis: Professió i lloc de treball:
Horari de feina: Situació laboral:

● Germans:

Nom i llinatges	Data i lloc de naixement	Ocupació (estudis/feina)

● Altres persones que estiguin convivint amb la família (especificar):

ACOMPANYAMENT DE L'EAP

PRIMER ENTREVISTA

- **Objectius:**

- Garantir intimitat i confidencialitat.
- Recollir informació. ESCOLTAR.
- Validar emocionalment.
- Enfocar-nos amb les fortaleeses.
- Expectatives de la família
- Rutines i quotidianitat de l'infant.
- Figures de cura
- Planificar junts l'acompanyament: objectius, acords, periodicitat, referents i horaris.

ACOMPANYAMENT DE L'EAP

Moments sensibles

- Acollida i familiarització.
- Detecció i primers contactes: plans conjunts i col·laboratius, derivacions,...
- Elecció d'escoleta / CEIP / CC quan hi ha NESE.
- Tancament de curs i trànsit: nous referents, traspàs i visita al centre.
- Informació amb transparència, confidencialitat i fluïdesa.

FAMÍLIES EN SITUACIONS SINGULARS

- ◉ Risc d'exclusió social
- ◉ Situacions de conflicte, separacions o divorci
- ◉ Situació de risc i/o desprotecció
- ◉ Famílies adoptives
- ◉ Malalties mentals o addicions del progenitors

FAMÍLIES EN SITUACIONS SINGULARS

- ◉ Detecció primerenca
- ◉ Promoure formació per detactar les situacions singulars
- ◉ Acompanyament conitnuat
- ◉ Treball en xarxa

FAMÍLIES EN SITUACIONS SINGULARS

ALGUNS OBJECTIUS QUE TREBALLAM AMB AQUESTES FAMÍLIES:

- Reforçar competències parentals
- Promoure hàbits i rutines adequats
- Promoure l'assistència regular de l'infant
- Garantir la coordinació entre Serveis Socials, centre educatiu (si hi ha germans) i altres serveis.
- Facilitar l'accés als recursos de suport (beques, menjador, activitats i altres recursos)

LA SUPERVISIÓ

- Parella pedagògica.
- Equip de suport.
- Supervisió compartida dins l'equip.
- Supervisió amb expert extern.
- Formació continuada.
- Revisió i avaluació del treball amb les famílies.

Necessitats detectades: necessitat de formació continuada, superar la omnipotència professional, millorar en estratègies de comunicació assertiva, garantir supervisió i ajuda, acceptar i equilibrar els temps.

SI EMERGEIX EL CONFLICTE

- Compartir-ho amb els referents professionals (tutora, M+1 i altres referents de l'EAP, i si és necessari, també inspecció)
- Tenir en compte:
 - Anàlisi de la causa i els seus efectes
 - Prioritzar- salvaguardar el benestar de l'infant
 - No forçar
 - Donar temps sense deixar d'intervenir
 - Reformular proposta
 - Canviar d'interlocutor si cal

MOLTES GRÀCIES!

“Acompanyar no és
caminar per davant
ni portar de la mà.
És ser-hi, al costat,
quan cal.”

